

Motion till riksdagen 2011/12:Sk327

av **Nina Lundström (FP)**

Avdragsrätt för ökad folkhälsa

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att se över lagstiftningen i syfte att införa avdragsrätt för folkhälsoaktiviteter och folkhälsoinsatser.

Motivering

En grundläggande princip i skattesystemet är att avdrag inte medges för olika former av privata levnadskostnader. Det är en viktig princip men dock en princip där framgångsrika avsteg genomförts.

Den 1 juli 2007 infördes en skattereduktion för fysiska personer som har haft utgifter för hushållsarbete. Detta har varit en mycket uppskattad reform. Hushållsarbete som omfattas av skattereduktionen kan avse städarbete, vård av kläder, matlagning, omsorg och tillsyn som en fysisk person behöver samt barnpassning inklusive hämtning och lämning av barn på förskola m.m. Även snöskottning och skötsel av tomt eller trädgård i form av häck- och gräsklippning, krattning och ogrärensning kan omfattas. Skattereduktionen för hushållsarbete omfattar sedan den 30 juni 2009 även reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder. Att vårda och ta hand om hemmet är ett område där skattereduktion gjort det möjligt för fler att få hjälp med insatserna.

En av de stora utmaningarna i samhället är den kommande demografiska utvecklingen med allt fler äldre personer. Det är inte åldersfördelningen som i sig är utmaningen utan kommande vård- och omsorgsbehov samt allt fler som lämnar yrkeslivet. Att vårda hus och hem är angeläget men en god folkhälsa är en investering med betydligt fler dimensioner.

En god hälsa är mycket betydelsefull för samhällsekonomin. Hälsa kan ge högre tillväxt genom högre produktivitet hos arbetskraften. Minskad frånvaro och högre pensionsålder ger ökade skatteintäkter. Förbättrad hälsa ger lägre

Fel! Okänt namn på

transfereringsutgifter vid sjukdom. En ökad folkhälsa minskar det framtida behovet av vård och omsorg, vilket har stor betydelse med tanke på den åldrande befolkningen. Vi kommer att leva längre men frågan är om det blir friska år eller år präglade av ohälsa.

Det är angeläget att utreda hur hälsofrämjande insatser kan uppmuntras via beskattningsinstrumenten. Det handlar dels om fysisk aktivitet, dels om andra insatser såsom massage, stresshantering och behandlingar i rörelseapparaten av till exempel naprapater eller kiropraktorer.

Samhället satsar stora summor på att åtgärda effekter av ohälsan genom sjukvård, läkemedel och ersättning till sjuka. Trots att vi vet att många sjukdomar orsakas eller förvärras av vår livsstil läggs relativt lite fokus på förebyggande hälsoarbete. Många hälsoproblem såsom övervikt, utmattningssyndrom och andra kroniskt stressrelaterade tillstånd kan även förebyggas av åtgärder såsom motion, god kosthållning och stresshantering.

Det är inte lätt att ändra en livsstil, även om vi är väl medvetna om konsekvenserna av den. Framgång med bättre livsstil kan dock leda till exempelvis minskat behov av läkemedel och sjukskrivning. Därför bör samhället uppmuntra och stimulera positiva förändringar och möjliggöra dessa insatser genom ekonomiska incitament.

Det finns sedan länge en möjlighet för arbetsgivare att bidra till sin personals hälsa genom att erbjuda friskvård. Frågan är varför staten gör skillnad på anställda och personer som inte arbetar, till exempel studenter, arbetslösa och pensionärer. Detta gäller även arbetstagare hos arbetsgivare som inte erbjuder friskvård som personalförmån. Oavsett om individen har en arbetsgivare som tar kostnaden för friskvården eller inte, finns dessa positiva effekter. Därför borde även personer utan arbetsgivare eller med arbetsgivare som inte erbjuder friskvård få samma möjlighet att göra motsvarande skatteavdrag för privatfinansierad friskvård. Detta borde även specifikt uppmärksammas för alla äldre i samhället där insatser kan ge betydande hälsoeffekter.

Förutom ökat välbefinnande och minskat lidande för individen ger hälsovinster positiva effekter på samhällsekonomin. En förbättrad folkhälsa bör delvis kompensera statens bortfall i skatteintäkter genom minskade utgifter för sjukvård och sjukskrivningar och ökade intäkter i form av inkomstskatt då fler kan arbeta. Genom att fler kan arbeta, och längre upp i åldrarna, stärks även arbetslinjen. Därutöver kommer vård- och omsorgsinsatser för den åldrande befolkningen kunna påverkas i positiv riktning.

Skatterabatter för nyttjande av vissa tjänster som rör privata levnadsomkostnader har visat sig vara framgångsrika för att både skapa nya tjänster och avlasta hushållen vissa arbetsinsatser. Privatkonsumtion av friskvård kan få positiva effekter på statskassan, både direkt och indirekt. Jag föreslår därför att regeringen i ett första skede tillsätter en utredning för att se över konsekvenserna av en generell avdragsmöjlighet för privatpersoner för personlig friskvård.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 30 september 2011

Nina Lundström (FP)